

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18790

Tarih : 01.07.2026

10/4342

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas il merkezinde düzenlenen Pir Sultan Abdal Kültür Etkinlikleri esnasında Madımak Oteli'ne yönelen saldırganlar tarafından çıkartılan yangında, çoğu sanatçı, yazar ve aydından oluşan 33 kişi katledilmiştir. Aradan geçen 33 yıla rağmen, bu katliamın ortaya çıkış koşulları, arka planındaki dinamikler ve toplumsal sonuçları bütün yönleriyle açığa kavuşturulamamıştır. Sivas Katliamı, Türkiye toplumunun ortak hafızasında derin ve kalıcı bir yara bırakmış; özellikle farklı inanç ve toplumsal kesimler arasında güven, eşitlik ve birlikte yaşam kültürünün yeniden inşası bakımından hâlen yüzleşilmesi gereken bir mesele olarak varlığını sürdürmektedir. Bu çerçevede, katliamın oluşum sürecinin, adli ve idari süreçlerin, toplumsal etkilerinin ve benzer katliamların tekrarını önlemeye yönelik demokratik ve hukuki mekanizmaların kapsamlı biçimde araştırılması; hakikat, adalet ve toplumsal barışın tesis edilmesine katkı sunulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ
DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta düzenlenen Pir Sultan Abdal Kültür Etkinlikleri sırasında, Madımak Oteli'nde konaklayan sanatçı, yazar, akademisyen, aydın ve etkinlik katılımcılarının hedef alındığı ve Türkiye tarihinin en ağır toplumsal travmalarından biri olarak hafızalara kazınan bir katliam yaşanmıştır. Aralarında Hasret Gültekin, Muhlis Akarsu, Metin Altıok, Asım Bezirci ve Behçet Aysan gibi ülkenin düşünsel ve kültürel yaşamına önemli katkılar sunmuş aydınların yanı sıra, semah ekibinde yer alan 12 yaşındaki Koray Kaya ile 15 yaşındaki Menekşe Kaya'nın da bulunduğu 33 kişi, Madımak Oteli'nde yakılarak yaşamlarını yitirmiştir. Olaylar sırasında ayrıca iki otel çalışanı ile saldırganlar arasında yer alan iki kişi de hayatını kaybetmiştir.

Aradan geçen uzun süreye rağmen, sanıkların önemli bir bölümünün yakalanmaması, haklarında etkin bir yargısal sürecin işletilmemesi ve davanın sonuçlanma biçimi nedeniyle ciddi adalet tartışmaları devam etmektedir. Ayrıca, katliam nedeniyle hüküm giymiş bazı kişilerin Cumhurbaşkanlığı af yetkisinin kullanılması suretiyle tahliye edilmiş olması da mağdur yakınları ve kamuoyu nezdinde yeni tartışmalara yol açmıştır. İnsanlığa karşı işlenen suçların cezasız kalmaması gerektiği yönündeki evrensel hukuk ilkeleri rağmen davanın zaman aşımı gerekçesiyle kapatılması, cezasızlık algısını güçlendirmiş ve adalet duygusunu derinden yaralamıştır.

Madımak Oteli'nin geleceğine ilişkin yürütülen tartışmalar da toplumsal hafıza ve yüzleşme süreçleri bakımından önem taşımaktadır. Katliamın yaşandığı mekânın bir utanç müzesi veya kamusal hafıza mekânı olarak düzenlenmesi yönündeki talepler, başta yaşamını yitirenlerin yakınları ve Alevi kurumları olmak üzere toplumun farklı kesimleri tarafından uzun yıllardır dile getirilmektedir. Bu taleplerin değerlendirilmesi, toplumsal hafızanın korunması ve benzer acıların bir daha yaşanmaması açısından önemli bir adım olarak görülmektedir.

Bu anlamda Sivas Katliamı'nın hangi koşullar altında gerçekleştiği, hangi toplumsal dinamiklerden beslendiği ve benzer olayların tekrarını önlemek amacıyla hangi demokratik ve hukuki mekanizmaların güçlendirilmesi gerektiği kapsamlı biçimde ele alınmalıdır. Sivas, Çorum, Maraş ve Dersim başta olmak üzere Alevilere yönelik geçmişte yaşanan ağır hak ihlalleri ve kitlesel şiddet olaylarıyla gerçek anlamda yüzleşilememesinin toplumsal maliyeti günümüzde de hissedilmektedir. Geçmişte yaşanan katliamlar ve hak ihlalleriyle hesaplaşmadığında, nefret söylemi, ayrımcılık ve cezasızlık kültürünün farklı biçimlerde yeniden üretilebildiği görülmektedir. Nitekim günümüzde Suriye'de Alevilere yönelik saldırılar, zorla yerinden etmeler, kadınların kaçırılması ve mezhep temelli şiddet iddiaları,

bölgede mezhepçi nefret ve insan hakları ihlallerinin halen ciddi bir tehdit oluşturmaya devam ettiğini göstermektedir. Türkiye'nin kendi tarihsel travmalarıyla bir yüzleşme süreci gerçekleştirmesi, ülke sınırlarını aşır bölgesel düzeyde de eşit yurttaşlık, demokrasi ve birlikte yaşam kültürünün güçlendirilmesine örnek ve katkı sunabilme potansiyeline sahiptir.

Güçlü bir demokratik toplum, eşit yurttaşlık anlayışı ve toplumsal barış perspektifi; hem Türkiye'de hem de Ortadoğu genelinde bölge coğrafyasında benzer trajedilerin önlenmesinin en önemli güvencelerinden biridir. Farklı kimliklerin, inançların, halkların ve toplumsal kesimlerin eşit, özgür ve güvenli biçimde bir arada yaşayabildiği demokratik bir gelecek, ancak geçmişin travmalarıyla cesaretle yüzleşilmesi ve ortak bir toplumsal hafızanın inşa edilmesiyle mümkün olacaktır. Hiçbir kimliğin, inancın, halkın veya cinsiyetin ayrımcılığa uğramadığı; kadınların savaş ve şiddet politikalarının nesnesi haline getirilmediği; halkların ve inanç topluluklarının güven içinde yaşayabildiği demokratik bir cumhuriyette, demokratik bir toplum idealinin güçlendirilmesi, kalıcı bir toplumsal barışın temel koşullarından biridir.

Bu nedenle; Sivas Katliamı'nın oluşum süreci, olay günü yaşanan gelişmeler, sonrasında yürütölen adli ve idari işlemler, siyasi ve hukuki sorumluluklar ile olayın toplumsal etkilerinin bütün boyutlarıyla araştırılması gerekmektedir. Sivas Katliamı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kapsamlı biçimde incelenmesi; yüzleşme taleplerinin karşılanması, demokratik toplumun güçlendirilmesi, toplumsal barışın sağlanması ve farklılıkların eşitlik temelinde bir arada yaşayabildiği ortak bir geleceğin inşası bakımından güçlü bir irade beyanı niteliği taşıyacaktır.